

Måns Lindell
Vätternvårdsförbundet
010-223 36000

Protokoll VU-möte 2019-09-20; Vadstena kommunhus

A. ADMINISTRATIVT

68. Mötets öppnande

Ordförande Anders Hedeberg öppnade mötet. Deltagare enligt lista. Tommy Kennberg (MP Vadstena) hälsades välkommen som gäst. VU konstaterade att till möten bjuda in lokala gäster/medlemmar som ett sätt att öka medvetenheten och insyn i förbundet.

Beslut: Mötet förklarades öppnat.

69. Förslag till dagordning

Föreslagen dagordning föranledde inga frågor.

Beslut: Dagordningen godkändes.

70. Val av justeringsperson

Förslag gavs på Tommy Kennberg, Vadstena kommun.

Beslut: Mötet valde Tommy Kennberg till justeringsperson.

71. Protokoll

Justerade protokoll finns samlade på hemsidan (de tre senaste åren löpande):

- [Stämman 20190510](#): Tidigare redovisat, justerat och klart, på hemsida
- [Verksamhetsutskottet 20190611](#): justerat och klart, på hemsida
- [Samförvaltning Fisk 20190523](#): Tidigare redovisat, nu justerat och klart, på hemsida.

Beslut: Justerade protokoll kan läggas till handlingarna.

72. Kansli & administrativt

- Kommunikationsstrategi: Varit lågaktivt men nyligen påbörjat behovsanalys, målgruppsidentifiering.

- Grafisk profil: Inte mycket mer än sedan våras. Den nya loggan har börjat användas. Det vore lämpligt med styrelsebeslut att allt eftersom delar av den totala grafiska profilen tas fram kan de genomföras/användas, dvs en total grafisk profil (typsnitt, mallar mm) behöver inte vara klar innan delar, t ex logga, föreslås kunna användas.
- Agenda 2020 – tas fram och föreslås för styrelsen.

Beslut: På höstmötet föreslås bifall om att nyttja delar inom ramen för grafiska profilen kunna nyttjas allt eftersom. Förslag till Agenda tas fram.

73. Ekonomi

- Löpande budget och prognos 2019
Jan-Anders och Friederike gick igenom budgetläge hittills. Budgetläget indikerar att alla moment kan genomföras enligt plan. Intäkter uppgår till budgeterade 1 268 020 kr och utgifter hittills knappa 390 000 kr. prognos visar att året går jämnt upp.
Särskilda ekonomiska satsningar 2019:
 - Miljögifter i fisk (röding och abborre): belastar konto 4016 med 90 000 kr.
 - Läkemedelsrester och vissa miljögifter i vatten: Samtliga kommuner runt Vättern deltar med kompletterande mätningar i vattenverk och avloppsreningsverk. Kansliet samordnar alla mätningar i Vättern och satsar själva 40 000 kr (konto 4017). Projektet genomförs i samverkan med Vänerens vattenvårdsförbund samt Mälaren. Total projektbudget om ca 450 Kkr (alla tre sjöar).
 - Främmande arter: Utbredning av vandramussla i Motala ström och Göta kanal inklusive Vättern. Projektet genomförs i samverkan med Vänerens vattenvårdsförbund, Linköpings kommun och Länsstyrelsen i Östergötland. Utförare är Borås Högskola och Jan-Erik Svensson. Belastar konto 4031 med 30 000 kr. Total projektbudget om ca 100 Kkr.
 - Utöver ovan nämnda projekt så genomförs inom ramen för Länsstyrelsen i Jönköping även provfiske röding i Vättern (ca 450 000 kr) samt Lekprovfiske röding (ca 380 000 kr) under året
- Stämman beslöt 2019 att under 2020 genomförs avgiftshöjning varför ekonomin bedöms som trygg över tid.

Beslut: Budgetläget och särskilda satsningar redovisade ovan godkänns.

74. Inför styrelsemöte i höst

Kommande styrelsemöte i höst är planerat den 18/10 i Jönköpings län på Gyllene Uttern i Gränna. Kostanden beräknas till ca 500 kr/person. Bland de viktigare punkterna att ta upp är det informationsprojekt som konsultfirman Calluna ämnar söka hos Leader Vättern och där Vätternvårdsförbundet föreslås som förvaltare efter projekttid. Även spika Vätterndagen är viktig. Ordförande Anna Olofsson kan denna dag.

Efter förra årets höstmöte har alla kommuners kommunstyrelseordförande och regionordförande inbjudits på eftermiddagen för ”informella” diskussioner.

Beslut: Styrelsens höstmöte genomförs på Gyllene Uttern.

75. Samförvaltning Fisk

Malin Setzer informerade om att Samförvaltning Vättern är ett av 40 utvalda projekt att presenteras på en konferens i Bryssels den 2-4 december, [Local action in a changing world](#).

Remiss från Havs-och Vattenmyndigheten rörande hanteringsprogram för signalkräfta har inneburit mycket fokus. Väsentliga frågor som t ex ”kan man förvalta en invasiv art överhuvudtaget”? Hanteringsprogrammet tar fokus på att signalkräfta inte är möjlig att utrota då det har stark etablering, däremot går spridning att begränsa genom särskilda föreskrifter. Det är det remissen hanterar. Malin går igenom processen kring remissvar.

Det finns ett examensarbete som granskar Vättern som ekosystembaserad fiskförvaltning där samförvaltningens arbete är grundläggande. Examensarbetet bygger på 10-12 internationella kriterier som ”testas” på Vättern. Samförvaltningen har även själva (internt) genomfört en utvärdering av verksamheten, med positiv återkoppling om att det är nuvarande system som deltagarna vill fortsätta i. Slutligen är nästa möte den 24 oktober.

VU noterar informationen

B. MILJÖÖVERVAKNING & PROJEKT

76. Miljöövervakning

Särskilda satsningar 2019

- Läkemedelsrester. Projekt som utförs gemensamt för de stora sjöarna med stöd av bl a HaV samt respektive vattenvårdsförbund. Gjordes senast 2005 och finns som [rapport](#). Samtliga kommuner deltar med egna prover t ex dricksvatten/reningsverk etc. Provtagning genomförs flera gånger under ett år framåt och beräknas redovisas som rapport vintern 2020/21. Uppdraget genomförs av SLU. Budget: 70+50 Kkr HaV+ 50 kkr VVFB + ca 500 Kkr (kommuner) = ca 670 000 kr. Fortsätter 2020.
- Miljögifter fisk: Analys av provtagen röding (2018) görs i år. Under året påbörjas även regelbunden insamling (och analys) av abborre (utöver röding) för att kunna jämföra med fler sjöar. Budget: 150 Kkr (HaV)+ 90 Kkr VVFB= ca 240 000 Kkr. Fortsätter 2020.
- Främmande arter:
 - Vandrar mussla: Provtagning kommer genomföras under 2019 efter larver (med Vänerens VF, Linköpings kommun och Länsstyrelsen Östergötland). Infomaterial delas ut om främmande arter i Stora Sjöarna (med Väneren, Mälaren och Hjälmaren). Budget 37.5 Kkr (Vätterns andel av HaV-medel på total 90 Kkr till alla 4 stora sjöar) + 30 kkr VVFB= ca 67.5 Kkr. Plus

Behovet av att revidera miljöövervakningsprogrammet för Vättern är stort – kommer vara en prioriterad uppgift under vintern.

VU diskuterade formerna för att publicera resultat. Idag finns en rapportserie i tryckt format och en digital serie som endast ges ut på webb. Den senare innehåller ”smalare” ämnen. VU diskuterade att slå ihop båda formerna igen och enbart ha en rapportserie som är digitalt helt och hållet. Frågan kan tas upp på styrelsen.

Beslut: *Frågan om tryckt/digitalt rapportserie tas upp på styrelsen.*

77. Avrapportering projekt

Pågående projekt där förbundet deltar med medel

- Nätprovfiske röding 2015: Totalt 340 Kkr (förbundets del -15=50 Kkr samt extraanslag från HaV 100 Kkr). Mycket nära slutleverans (LstF).
- Provfiske rödinglek 2017-19: Lst F ansvarig, Budget 280 Kkr (Förbundets del -17=50 Kkr på konto 4024). Pågår även 2019, rapport väntas 2020.
- Lake: Kunskapsökning om lake: Finansierat av Leader Vättern 2017-2019 (start 2018-01-01) med 428 000 kr. Utveckla fiske och kunskap om yrkesmässigt fiske efter lake. Hanteras inom kansliet (Malin). Projektet förlängs ett år d v s t o m 2020.

Behov av uppstart/projektering

- Ekosystemtjänster, förfrågan från Jönköpings kommun. Kansliet har via Annica Magnusson efterforskat läget och det förefaller ”fallit mellan stolarna”, främst inom kommunen. Förbundet avvaktar ny uppdaterad förfrågan innan ytterligare steg tas.
- Riskverktygen Spridningsmodell Vättern och Konsekvensklassificering vägar behöver uppdateras. Det har under lång tid inte kunnat prioriterats men kansliet har nu blivit kontaktade av Kustbevakningen som vill komma på besök och diskutera riskreduktion i Vättern. Vätternvårdsförbundet och några kommuner genomförde för några år sedan en ”kundanalys” vilka krav som efterfrågas av en spridningsmodell av Vättern. Tillsammans med satsning på totalförsvaret (dricksvattenskyddet) kan det vara lägligt att återuppta den tråden. Kansliet får återkomma efter möte den 17 september med Kustbevakningen som vill besöka kansliet om att påbörja förnyade risk-och sårbarhetsanalyser för Vättern.

VU noterar informationen.

78. Vätternvårdsförbundets deltagande/utförande i andra sammanhang

- PFAS-studie: Örebro universitet genomför ett doktorandprojekt om PFAS där bl a Vättern ingår. Kansliet följer och är behjälpliga.

VU noterar informationen.

C. INFO/KOMMUNIKATION/UTBILDNING

79. Kontakt med politiker runt Vättern

Samtliga kommunstyrelser runt Vättern har besökts under 2018/19 förutom Motala. Skaraborgskommuner fick en sammanfattning på Skaraborgsvattens 60 årsjubileum (12/9). Träff mellan KSO och regionernas ordförande förberedes efter styrelsemötet den 18/10

80. Skolprojekt Calluna, projektansökan till Leader Vättern

En konsultfirma Calluna (via Marie Kristoffersson, tidigare aktiv i VVF och ordförande Samförvaltningen) söker bidrag från Leader Vättern för ett projekt att ta fram en webbplats med lättillgänglig information om Vättern, inklusive förslag på skolprojekt. Förstudie (även den Leader-finansierad) är genomförd och är införd i den slutliga ansökan som är ekonomiskt tämligen omfattande (ca 1 miljon kronor). För att säkra plattformen efter projektiden har Calluna förslagit Vätternvårdsförbundet som ägare/förvaltare. VU diskuterade att förbundets roll under projekttid ska utgöras av granskande och faktabehjälpliga. Efter projekttid behövs långsiktigt ansvar d v s ett förvaltande. Calluna som deltog på VU över länk har nu utrett fyra nivåer som föredrogs. Dessa var från ingen åtgärd med ansvarig utgivare till aktivt sköta sidan med egen insats.

VU diskuterade att det finns behov av sådan information som projekteras, men att det högsta alternativet innebärande dialog via media är tveksamt. VU föreslog därför ”medium-alternativet och att förbundet ska satsa egna medel inom ramen för informationsbudgeten för att hålla sidan levande och delvis uppdaterad under tre år. Långsiktigt ägande och övertagande är beslut som bör tas av styrelsen i oktober.

***Beslut:** Kansliet är behjälpliga till rollen att granska och erbjuda samordningsvinster i samband med olika kunskapsframställningar. Vätternvårdsförbundet kan stå som ägare efter projekttid enligt medelalternativ. Underlag för beslut (oavsett vad) läggs fram på styrelsemötet i oktober.*

81. PopScience & Sociala medier

- Friederike redogjorde för att arbetet med nyheter via facebook fungerar. Sidan har dryga 100 följare men att visa nyheter delas flera tusen gånger (fiske). Vi kan bli offensivare med användandet men det behöver växa fram.
- Förbundet (och Leader Vättern samt Länsstyrelsens) hemsida www.vattemn.org behöver justeras för en del tekniska saker. Kansliet har därför upphandlat en tjänst på 20 000 kr (delas mellan förbundet och Leader Vättern) för utförandet. Dessutom har det från nationellt håll meddelats att alla hemsidor som tillhandahåller genom www.vattenorgansationer.se kommer stängas pga GDPR. Det innebär att sidorna för SRK Södra resp Norra Vättern läggs ned. Kansliet har frågat respektive huvudman (Askersund samt Jönköping) om dessa sidor kan infogas på www.vattemn.org, preliminärt positiva svar till detta. Det behövs en långsiktig lösning för hemsidan upprätthållande och prestande, inte minst med tanke på de tillägg som kommer framåt. Kansliet har bett om offert från ett konsultföretag.
- Havs- och Vattenmyndigheten har presenterat ett system för att visualisera miljöövervakning av vatten www.sverigesvattenmiljo.se. Mycket av förbundets data ingår där. System kan komma ersätta med tiden de ”dynamiska presentationswebb” som förbundet driver. Kansliet deltar i utveckling av denna sida.

***Beslut:** Hemsidans drift och skötsel ska prioriteras så det funkar.*

82. Vätterdagen 2019

Friederike redogjorde för Vätterndagen 2019. Platsen kommer vara Park i Hjo den 8 november. Programmet kommer ha tema klimat, miljögifter och främmande arter. Budget beräknas kunna hållas med god marginal.

Beslut: *Vätterndagen kan genomföras enligt redovisning, beslut tas av styrelsen.*

83. Möten/happeningar 2019 där kansliet deltar?

2019 års informationsaktiviteter från kansliets sida är:

- Vätternrundan (juni),
- Almnäs Öppen Gård (14 aug),
- Rödingens dag (26 okt),

VU noterar informationen.

84. Publiceringar

Fakta:

- [1:2019](#) Glaciärrelikter: Klar

Rapporter

- [131: Mikroplaster](#). Ligger visst inte på hemsidan såsom publikation men väl som nyhet
- 132: Årsrapport 2018: på gång
- 133: Påväxtalger: på gång
- 134: provfiske: på gång

Övrigt

- –

VU noterar informationen. När saker blir klara är det viktigt att göra nyheter av det!

85. Vattenråd

Vattenmyndigheten: Från 2019 har förbundet ett löpande avtal med Vattenmyndigheten med bidrag årligen på 65 Kkr.

Ansökan finns idag från:

- a. Motala akvarium (på gång)
- b. Vätterns Fritidsfiske FVF 5 000kr
- c. Visingsörådet 5 000kr
- d. Yrkesfisket 5 000kr
- e. Östra Vätternbranterna (på gång)
- f. Vätternvårdsförbundet: 32 500 kr (50% av totala bidraget)

Återstår således: 17500 kr att fördela. Intresse har annonserats från såväl Östra Vätternbranterna samt från Motala akvariet. Det innebär att i princip är hela 2019 års bidrag in-tecknat.

Beslut: *VU godkänner fördelningen av bidraget.*

86. Yttrande/Remisser

- Ut
 - MMD Vänersborg: [FMs överklagande av tillstånd för Karlsborgs flygplats](#)
 - Lst Västra Götaland: [Synpunkter Markavvattning Karlsborgs flygplats](#)
 - Livsmedelsverket: [Synpunkter varumärke rökt Vätternsik.](#)
- In
 - HaV: Hanteringsprogram Signalkräfta (se punkt 75)

- **Pågående ärenden**
 - Karlsborg flygplats
 - N Kärr
 - Miljöprovning Hammarens flygskjutmål
 - Signalkräfta

VU noterar informationen.

87. Kalender

- 24-25 september [nationella miljöövervakningsdagar](#) Karlstad, kansliet deltar med posters och personal tillsammans med stora sjöarna
- 7-9 oktober [SFL Vattendagar](#) Västerås, kansliet deltar
- 18 oktober: styrelsemöte Vätternvårdsförbundet, Gränna
- 2-4 december: EU-konferens, [Local action in a changing world](#), Bryssels
- ?? december Utförarmöte av nationell miljöövervakning: Kansliet deltar

***Beslut:** Kansliet deltar på redovisade möten/ konferenser*

88. Övrigt

- Finlandbesök i Jönköping 17-19/9. En delegation från Leaderområden i Finland kommer på besök. De är främst intresserade av fiskevård och restaureringar i Vätterns vattendrag. Länsstyrelsen, Vätternvårdsförbundet och Leader Vättern tar emot och informerar.

89. Mötet avslutas

Måns Lindell
Vid protokollet

Anders Hedeberg
Mötesordförande

Tommy Kennberg
Justeringsperson

Deltagare: Anders Hedeberg, Måns Lindell, Friederike Ermold, Jan-Anders Johansson

Via Skype: Thomas Schön, Malin Setzer

Gäst: Tommy Kennberg Miljöpartiet Vadstena